

Τα επίπεδα κορτιζόλης ορού κατά τη διάγνωση της λοίμωξης COVID-19 και η πρόγνωση των ασθενών

Η αύξηση της κορτιζόλης αποτελεί ουσιαστικό μέρος της απόκρισης στο στρες του ανθρώπινου σώματος, προκαλώντας προσαρμοστικές αλλαγές στο μεταβολισμό, την καρδιαγγειακή λειτουργία και την ανοσολογική ρύθμιση. Σε πρόσφατο άρθρο τους στην επιστημονική επιθεώρηση *The Lancet Diabetes & Endocrinology*, οι Τ. Ταν και συνεργάτες παρουσιάζουν τα αποτελέσματα ερευνητικής εργασίας στην οποία μελετήθηκαν τα επίπεδα κορτιζόλης ορού σε ασθενείς με COVID-19. Οι Ιατροί της Θεραπευτικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, **Ιωάννης Ντάνας**, **Μαρία Γαβριατοπούλου** και **Θάνος Δημόπουλος** (Καθηγητής Θεραπευτικής και Πρύτανης ΕΚΠΑ) συνοψίζουν τα ευρήματα αυτής της μελέτης. Στην παρούσα ανάλυση συμπεριελήφθησαν ασθενείς με διαθέσιμες μετρήσεις κορτιζόλης ορού εντός 48 ωρών από την εισαγωγή στο νοσοκομείο με συμπτώματα λοίμωξης COVID-19 ή από τη διάγνωση λοίμωξης COVID-19. Η μέση συγκέντρωση κορτιζόλης ήταν υψηλότερη στην ομάδα 403 ασθενών με COVID-19 (619 nmol/L) συγκριτικά με την ομάδα 132 ασθενών που δεν είχαν COVID-19 (519 nmol/L). **Παράγοντες που συσχετίστηκαν με αυξημένο κίνδυνο θνησιμότητας συμπεριέλαβαν ηλικία μεγαλύτερη από 75 έτη, συννοσηρότητες όπως διαβήτης, υπέρταση, ενεργή κακοήθεια, χρόνια νεφρική νόσο, καρδιαγγειακή νόσο, καθώς και αυξημένες τιμές CRP, κρεατινίνης, κορτιζόλης και λόγου ουδετεροφίλων προς λεμφοκυττάρων. Επιπλέον, φάνηκε ότι ο διπλασιασμός της συγκέντρωσης της κορτιζόλης συσχετίστηκε με 42% αύξηση της θνησιμότητας.** Σύμφωνα με τους συγγραφείς, τα αποτελέσματα υποδηλώνουν ότι κατά την αρχική φάση της λοίμωξης από SARS-CoV-2 υπάρχει αναμενόμενη ανταπόκριση του οργανισμού στο στρες με την παραγωγή κορτικοστεροειδών. Υψηλότερα επίπεδα κορτιζόλης μπορεί να αντικατοπτρίζουν σοβαρότερη νόσο και συνεπώς χειρότερη πρόγνωση των ασθενών. Ωστόσο, η ικανότητα του οργανισμού να ανταποκρίνεται στο στρες με την παραγωγή κορτιζόλης μπορεί να διαταράσσεται κατά την πορεία της νοσηλείας καθώς και σε περιπτώσεις πνευμονικών επιπλοκών της νόσου όπως το σύνδρομο οξείας αναπνευστικής δυσχέρειας. Σε κάθε περίπτωση, ο ρόλος των επιπέδων της κορτιζόλης ως βιοδείκτης και η μελέτη της επίδρασης των διακυμάνσεων της συγκέντρωσης της κορτιζόλης αναμένεται να διαλευκανθούν από προοπτικές μελέτες.